



Pienempi kuorma

HUOMISELLE

Lounais-Suomen Jätehuollon asukaslehti | 2020



HEIKKI KÄNNÖ

Arjen valinnoilla voi vaikuttaa

Poistotekstiinkeräys laajenee | Miksi lajitella biojätettä?
Poikkeustila vaikuttaa jätehuoltoon | Ota talteen lajitteluohjeet



Arjen sankarit

” Tänä keväänä näkymätön uhka, korona, on saapunut keskuuteemme. Meidät kaikki on pakotettu miettimään omaa toimintaamme entistä tarkemmin. Jätehuolto on yhteiskunnan välttämättömyyspalvelu, jonka tulee toimia kaikkialla ja kaikissa olosuhteissa. Terveysturvaa on jätehuollossakin korostunut entisestään ympäristönsuojelun rinnalla.

Me Lounais-Suomen Jätehuollossa (LSJH) olemme tarkentaneet varautumissuunnitelmaamme ja pohtineet, mitkä jätehuollon monipuolisista palveluista ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta aivan välttämättömiä. Kiinteistöjen jäteastioiden on tyhjennettävä. Jätteen vastaanotto on jäteasemilla turvattu ja jätteiden jatkokäsittely varmistettava.

Jätehuolto ei voi lakata toimimasta. Arjen sankarit aloittavat työpäivänsä jätteenkuljettajina, jäteasemanhoitajina ja jätteenkäsittelylaitoksissa. Tämän lisäksi tarvitaan henkilökuntaa asiakaspalveluun, neuvontaan, viestintään, suunnitteluun, johtamiseen ja moniin muihin tehtäviin. Joitakin palveluita olemme LSJH:ssa joutuneet keskeyttämään asukkaiden ja oman henkilökuntamme turvallisuuden varmistamiseksi. Poikkeuksista kerromme tässä lehdessä sekä ajantasaisesti yhtiön kotisivuilla.

Poikkeuksellisissa oloissa konkretisoituu suunnittelun ja varautumisen merkitys. Asiantuntijuutta tarvitaan. Jos yksi jätehuoltoketjun lenkki putoaa väliaikaisesti pois, tulee suunnitelma a, b ja ehkä c:kin ottaa käyttöön. Avoin ja saumaton yhteistyö kaikkien toimijoiden kesken on aina ensiarvoisen tärkeää.

On sanottu, että suomalainen yhteiskunta ei palaa entiselleen koronaviruksen jälkeen, vaan aloitamme arjen muuttuneina. Meillä kuluttajilla on nyt poikkeustilan takia ollut hyvä tilaisuus pysähtyä tarkastelemaan omaa käyttäytymistämme. Osalle tämä tulee olosuhteiden pakosta lomautusten ja muiden taloudellisten haasteiden myötä. Jokaisen meistä kannattaa miettiä, voinko jatkossa suunnitella entistä tarkemmin ostoksia ja välttää turhaa liikkumista. Arvostakaamme entistä enemmän läheistämme ja työkavereiden läsnäoloa, terveyttä ja ympäristöä.

Ollaan kaikki osaltamme arjen sankareita!

Jaana Turpeinen
palvelujohtaja

Pienempi kuorma huomiselle.

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Uutisia	3
Ekovoimalaitos kohoaa vauhdilla	5
Heikki Kännö ja ekologinen arki	
Arjen valinnoissa voi tinkiä	6
Kodin lajitteluohjeet	8
Arvokas raaka-aine talteen	
Biojätteen lajittelu on ympäristöteko	10
Neuvonta auttaa, kun lajittelu askarruttaa	12
Mitä kuuluu Lotta Salminen?	13
Ajankohtaista	14
Kiertävät keräykset	15
Tunnista ja lajittele	
Vaarallinen jäte	15
Yhteystiedot	16



LSJH turvaa jätehuoltopalvelut myös poikkeustilanteessa

JÄTEHUOLTO on tärkeä yhteiskunnallinen peruspalvelu, joka on turvattu myös poikkeusolosuhteissa, kuten koronavirustilanteessa.

Pidämme tärkeänä asiakkaiden ja henkilökunnan terveyttä ja hyvinvointia, ja huomioimme viralliset ohjeistukset kaikessa toiminnassamme.

Turvataksemme yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittiset palvelut alueemme jätehuollossa, olemme päätyneet tiettyihin poikkeusjärjestelyihin.

Kaikki tiedot koronavirustilanteen vaikutuksista alueen jätehuoltoon on koottu sivulle www.lsjh.fi/korona.

Seuraamme tilannetta päivittäin ja tiedotamme kotisivullamme kaikista toimintaamme vaikuttavista muutoksista.

Asiakaspalvelumme on tavoitettavissa myös poikkeustilan aikana. Asiakaspalvelu palvelee puhelimitse arkisin klo 9–15 numerossa **0200 47470** ja sähköpostitse asiakaspalvelu@lsjh.fi.

Tämän lehden tekeminen aloitettiin, kun koronatilanne ei vielä ollut vaikuttanut arkeemme. Vaikka tiettyjä jätehuollon toimintoja on jouduttu keskeyttämään, haluamme lehden avulla viestiä myös niistä. Toivomme asukkaiden muistavan hakeutua näiden tärkeiden jätehuollon palveluiden pariin taas tilanteen rauhoittuttua. ●



Jätelaitosten yhteistyö yhtenäistää poistotekstiilien keräystä, lajittelua ja tunnistusta, kertoo Sini Ilmonen.

Asukkailta kerätystä poistotekstiilistä tehdään pian kuitua Paimiossa

POISTOTEKSTIILINKERÄYS ja hyötykäyttö tehostuvat, kun Lounais-Suomen Jätehuollon (LSJH) kierrätyskuituja valmistava pilottilaitos käynnistyy Paimiossa vuonna 2021.

Kotitalouksissa syntyy asukasta kohden noin 13 kiloa poistotekstiiliä vuodessa.

– LSJH:n pilottivaiheen jalostuslaitoksen tavoitteena on käsitellä kotitalouksien poistotekstiilit kuitutuotteiksi, jotka soveltuvat uusien tuotteiden raaka-aineeksi. Hyödynnämme pilottilaitoksesta kerättyjä kokemuksia Turun Topinpuiston kiertotalouskeskukseen nousevan täyden mittakaavan jalostuslaitoksen suunnittelussa. Pilotin aikana etsimme lisää yhteistyökumppaneita sekä hyödyntäjiä erilaisille kuitutuotteille, kertoo LSJH:n kiertotalousasiantuntija **Sini Ilmonen**.

Poistotekstiilinkeräys laajeni, kun Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy, Pirkanmaan Jätehuolto ja Rauman seudun jätehuoltolaitos tekivät maaliskuussa LSJH:n kanssa yhteistoimintasopimuksen poistotekstiilin alueellisesta keräämisestä ja esilajittelusta sekä toimittamisesta LSJH:n pilottilaitokseen.

Yhteistoimintasopimuksella valmistaudutaan EU:n lainsäädännön kiristymiseen vuoteen 2025 mennessä. Yhteistyöhön osallistuvat vaihteittain kaikki kuntaomistei-

set jätelaitokset, ja keräysverkosto laajenee valtakunnalliseksi vuosina 2020–2022.

Valtakunnallista poistotekstiilinkeräystä koordinoi LSJH. Hankkeessa mukana olevat jätelaitokset järjestävät keräyksen ja esilajittelun omilla alueillaan. Lajitellut poistotekstiilit toimitetaan LSJH:n lajitteluhallille Turkuun, jossa ne erotellaan eri kuitulajeihin optisen tunnistustekniikan avulla. Tämän jälkeen materiaali jatkojalostetaan kierrätyskuiduksi Paimion pilottilaitoksessa. Samassa rakennuksessa toimii tilat LSJH:lle vuokraava Rester Oy, joka käsittelee yritysten poistotekstiilejä ja tekstiiliteollisuuden sivuvirtoja.

– Pilottilaitoksen kuidunavauksen oppeja hyödynnetään Topinpuiston täyden mittakaavan laitoksen laitehankinnoissa. Kokemusten perusteella voidaan arvioida, hankitaanko Topinpuiston laitokseen omat linjastot esimerkiksi eri kuitumateriaalien käsittelyyn, Ilmonen kertoo.

LAJITTELE OIKEIN

LSJH on toiminut aktiivisesti poistotekstiilin keräämisen ja jalostamisen edistämiseksi tutkimus- ja kehityshankkeissa vuosien ajan. LSJH aloitti poistotekstiilin keräämisen kotitalouksilta ensimmäisenä Suomessa jo vuonna 2016.

Ilmonen korostaa asukkaiden tekemän lajittelun merkitystä poistotekstiilin hyödyn-

tämisessä. Koska tekstiili on materiaalina herkästi pilaantuvaa, on tärkeää lajitella poistotekstiilit oikein.

– Uudelleenkäyttö- ja kierrätysmahdollisuudet menetetään, jos esimerkiksi kosteita ja homeisia tekstiilejä päätyy keräykseen. Poistotekstiilit pitää pakata muovipussiin, joka suljetaan huolellisesti, jotta tekstiilit eivät kostu. Pilaantuneista tekstiileistä on haittaa myös lajittelussa, joka tehdään käsin.

Poistotekstiilin vastaanottopaikat LSJH:n alueella:

www.lsjh.fi/poistotekstiilit-keraykseen. ●

Mikä poistotekstiili?

Poistotekstiilinkeräykseen vastaanotetaan käyttökelvottomat vaatteet ja kodintekstiilit, kuten takit, housut, hameet, paidat, lakanat, pyyhkeet ja pöytäliinat. Tuo poistotekstiilit keräyspaikkaan suljetussa, tiiviissä muovipussissa tai jätessä.

Suoraan uudelleenkäyttöön kelpaavat hyväkuntoiset vaatteet kannattaa myydä tarvitseville tai lahjoittaa hyväntekeväisyysjärjestöjen keräykseen. ●

Biokaasuautot jätteenkuljetuksiin

LSJH:N kilpailuttamia jätteenkuljetuksia on alettu hoitaa biokaasukäyttöisillä jäteautoilla. Ensimmäinen urakka alkoi huhtikuussa Raisiossa perheyrittys Valkama & Halinen Oy:n uudella biokaasuautolla. Lokakuun alussa Lassila & Tikanoja Oy:n biokaasuauto lähtee kierroksille Naantalissa. LSJH:n tavoitteena oli saada kilpailutuksen avulla jätteenkuljetusurakoihin ympäristöystävällisempiä ja vähemmän saastuttavia autoja.

– Onnistuimme tässä tavoitteessa! Liikennekäytössä biokaasu vähentää polttoaineen elinkaaren aikana syntyviä kasvihuonekaasupäästöjä jopa 85 prosenttia, LSJH:n asukaspalvelupäällikkö **Cati Huhta** kertoo. ●

Haravointijätteet asemille maksutta

KOTITALOUDET voivat tuoda haravointijätteen pienkuormat maksutta LSJH:n lajitteluasemille ympäri vuoden.

Maksuton vastaanotto koskee henkilö- ja pakettiautolla sekä henkilöauton peräkärryllä tuotuja haravointijätteitä, joita ovat mm. lehdet, havunneulaset, ruoho ja kävyt sekä kitketyt kasvit ja kaislat. Myös oksia ja risuja voi tuoda lajitteluasemille maksutta ympäri vuoden. Haravointijäte ja risut on pidettävä kuormassa erillään, koska ne lajitellaan asemilla eri paikkoihin.

Haravointijätteestä valmistetaan viherakentamisessa käytettävää multaa, risuista ja oksista haketta. Haravointijätteet kannattaa ensisijaisesti kompostoida tai hyödyntää niiden syntypaikalla, omassa pihassa.

Myös asianmukaisesti pakattuna toimitetut vieraslajijätteiden pienkuormat vastaanotetaan asemilla maksutta. Vieraslajeja koskeva ohjeistus löytyy osoitteesta www.lsjh.fi/vieraslajit. Ohjeet saat myös ottamalla yhteyttä asukaspalveluumme. ●

Anna palautetta lehdestä!

MITKÄ jutut kiinnostivat, mistä aiheista haluaisit lukea seuraavassa Huomiselle-lehdessä?

Otamme mielellämme vastaan palautetta ja juttuideoita osoitteeseen asukaspalvelu@lsjh.fi. ●



Jäteastioiden tyhjennysväleistä sekä muista jätehuoltomääräyksistä on tehty selkeä lyhennelmä, joka löytyy muun muassa sivulta turku.fi/jatehuoltolautakunta.

Jätehuollon pelisäännöt ovat kaikille samat

NIMESTÄÄN huolimatta jätehuoltomääräykset ovat muutakin kuin rajoituksia ja velvoitteita. Ne takaavat kaikille yhdenvertaiset pelisäännöt ja varmistavat, ettei jätehuollosta aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätehuoltomääräyksiä annetaan muun muassa liittymisestä jätehuoltoon, eri jätelajien lajittelusta ja keräyksestä sekä jätteiden hyödyntämisestä. Määräyksillä varmistetaan toimiva ja turvallinen jätehuolto.

Alueen 17 kunnan yhteinen jätehuoltoviranomainen on Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta. Lautakunnan jätehuoltoasiamies **Satu Ojala** kertoo, että jätelaissa ja -asetuksessa on säädetty päälinjoista. Määräykset taas säätelevät muun muassa sitä, minkälaisia jäteastioita kiinteistöillä täytyy olla lajiteltujen jätteiden keräämiseen ja kuljetukseen luovuttamista varten. Esimerkiksi 10 tai sitä useamman asunnon yhteydessä biojäteastia tai kompostori on pakollinen. Muovipakkauksia taas täytyy kerätä, jos asuntoja on 20 tai useampi.

– Määräykset eivät ole ohjeita, vaan lakiin verrattavia velvoitteita, Ojala tiivistää.

Jätehuoltomääräyksistä yksittäinen asukas voi tarkistaa, onko oman taloyhtiön pihassa kaikki vaadittavat jäteastiat. Jos näin ei ole, Ojala neuvoa ottamaan yhteyttä isännöitsijään tai taloyhtiön hallitukseen.

Jätehuoltomääräykset koskevat niin

vakituksia asukkaita kuin vapaa-ajanasukkaitakin. Määräykset ovat samat riippumatta siitä, kilpailuttaako jätteenkuljetuksen itse, vai hoitaako Lounais-Suomen Jätehuolto kilpailutuksen asukkaana puolesta. Tyhjennysrytmin saa valita jätehuoltomääräysten mukaisesti. Asukkailla on esimerkiksi oikeus tyhjennyttää polttokelpoisen jätteen jäteastiansa jopa niin harvoin kuin 12 viikon välein, kun biojätteet kompostoidaan tai erilliskerätään ja muutkin jätteet lajitellaan tunnollisesti. Jos kuljetusyritys ehdottaa asiakkaalle tihennettyä tyhjennysrytmiä, pitää siihen olla perustelu.

Biojätteellä on ratkaiseva rooli jäteastioiden tyhjennysrytmeissä, koska se voi aiheuttaa haju- ja hygieniahaittoja. Jos biojätettä haluaa kerätä, mutta omaa kompostoria tai biojätteen erilliskeräysastiaa ei ole, voi perustaa yhteisen, Ojala vinkkaa.

– Naapurit voivat nimetä vastuuhenkilön ja perustaa kimpapakkompostorin. Myös biojätteen erilliskeräys kimpassa onnistuu, jos asuu biojätteen keräysreitillä varrella.

Jätelain uudistustyö on meneillään ja lakiin odotetaan tiukennuksia etenkin kiinteistökohtaisten erilliskeräysvelvoitteiden osalta. Lakiuudistuksen myötä esimerkiksi pakkausjätteiden keräysmääräykset voivat kiristyä eli Rinki-ekopisteitä voi tulla lisää. Jätehuoltolautakunta päivittää alueelliset määräykset uuden jätelain mukaisiksi. ●

Ekovoimalaitos kohoaa vauhdilla

Salon Korvenmäen ekovoimalaitoksen käynnistykseen on aikaa runsaat puoli vuotta. Parhaillaan viimeistellään rakennuksia ja tekniikkaa.

Ekoovoimalaitoksen ulkokuoret ovat jo valmiina, ja 70-metrinen piippukin asennetaan lehden ilmestymisen aikoihin. Lounavoima Oy:n toimitusjohtaja **Petri Onikki** kertoo rakentamisen ja asennusten edenneen aikataulussa. Myös budjetissa on pysytty hyvin. Toukokuussa rakennuksia viimeistellään sisältä ja ulkoa. Höyrykattilan osat nostettiin paikoilleen loppuvuodesta 2019, ja nyt on vuorossa painekoe.

– Seuraavaksi asennetaan sähköä tuottava turbiini. Sitten kaikki päälaitteet ovatkin paikoillaan, Onikki kertoo.

Ekovoimalaitoksen lisäksi Salossa on rakennettu talven ja kevään aikana kaukolämmön runkolinjaa uudesta voimalasta kaupunkiin päin. Tämä on aiheuttanut poikkeavia liikennejärjestelyjä.

Ekovoimalaitoksen yhteyteen rakennetaan LSJH:n vierailukeskus, jonka näyttelyn suunnittelemisen on aloittanut Ateljé Sotamaa yhteistyössä LSJH:n neuvonnan kanssa.

PUHDASTA LÄHIENERGIAA JÄTTEISTÄ

Ekovoimalaitos käynnistyy alkuvuodesta 2021. Laitos hyödyntää vuosittain 120 000 tonnia polttokelpoista jätettä. Jätteistä syntyy vuodessa vajaat 190 gigawattituntia

(GWh) kaukolämpöä sekä noin 64 GWh sähköä valtakunnan verkkoon.

– Laitoksen tuottama kaukolämpö vastaa noin 10 000 asunnon tarvetta. Sen tuottamalla sähköllä taas palaisi miljoona LED-lamppua jatkuvasti, Onikki selventää.

Modernin ja tehokkaan laitoksen tekniikka on parasta mahdollista. Esimerkiksi savukaasujen puhdistus on huippuluokkaa. Ekovoimalaitoksen käynnistyttyä LSJH:n alueella voidaan luopua polttokelpoisen jätteen pitkistä kuljetuksista muihin polttolaitoksiin sekä ulkomaille.

INNOVATIIVISIA ENERGIAHANKKEITA

Ekovoimalaitoksen toiminnan ympärille on käynnistynyt monimuotoisia, innovatiivisia kiertotaloushankkeita. Meneillään on jo hukkalämmön syvävarastointiprojekti, joka on maailmassa ensimmäinen laatu-

aan. Tarkoituksena on varastoida kevään, kesän ja syksyn aikana syntyvä hukkalämpö kahdesta kolmeen kilometriä syviin lämpökaivoihin, joista se voidaan hyödyntää lämmitysjakson aikana. Hankkeessa on Lounavoiman lisäksi mukana uuden polven energiayhtiö Qheat. Hanke on saanut työ- ja elinkeinoministeriön investointitukea.

LSJH, Lounavoima ja energiayhtiö Q Power puolestaan kokeilevat alueella kaatopaikkakaasun ja hiilidioksidin hyödyntämistä liikennekäyttöön sopivaksi polttoaineeksi. Tavoitteena on saada hyödynnettyä myös muita jättemateriaaleja, kuten lietettä ja painekyllästettyä puuta energiaksi. Visiona on, että tulevaisuudessa LSJH:n jätekuljetukset hoidettaisiin jäteautoilla, joiden tarvitsema kaasu on tuotettu vaikeasti hyödynnettävistä jättemateriaaleista ja päästöistä. ●

KUVA TIMO JAKONEN



Ekovoimalaitos on edennyt aikataulussaan, toteavat palvelupäällikkö Elina Annala (vas.), toimitusjohtaja Petri Onikki ja sähkö- ja automaatiomestari Kari Hyvönen.

- Lounavoiman omistavat LSJH ja Salon Kaukolämpö Oy.
- Ekovoimalaitos polttaa 360 tonnia jätettä vuorokaudessa.
- Salon kaukolämmöstä 90 % tulee jatkossa ekovoimalaitoksesta.
- Ekovoimalaitos korvaa sähkön ja lämmön tuotannossa fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käyttöä.

Seuraa ekovoimalaitoksen edistymistä:
www.lounavoima.fi

@lounavoima

Arjen valinnoissa voi tinkiä

TEKSTI JOHANNA PELTO-TIMPERI
KUVAT TIMO JAKONEN

Turkulainen kirjailija **Heikki Kännö** kertoo ekologisen elämäntavan tarkoittavan tinkimistä. Tapojen ja hankintojen yksinkertaistaminen ei kuitenkaan ole vaatinut kieltäytymistä. – Kun inhoaa shoppailua, on helppo olla ostamatta.



Kodin pihalla vihertää kesälä kasvimaata, jonka sadosta valmistuu kasvispainotteista ruokaa. Kompostoriin päätyy vihannesten ja hedelmien kuorien lisäksi kahvinporoja. Heikki Kännön mielestä kompostorin hoito sujuu vaivatta.

Kolean kostea kevätpäivä kannusti Kännön syttämään takkaan tulen. Talon kissatkin vaihtoivat ulkoilun takkatulen lämpöön ja kilistelivät kulkuset kaulassaan sisätiloihin. Omakotitalon lämmittäminen puilla on yksi perheen ympäristöä säästävästä valinnoista.

– Ekologisuus näkyy meillä lähes kaikessa. Ostamme mahdollisimman vähän ja mietimme, mitä oikeasti tarvitsemme. Meillä ei ole autoa. Kuljemme polkupyörällä ja kävellen. Se ei ole vaikeaa, vaikka asumme Turun Hirvensalossa. Matkustan aika harvoin bussilla, ja käytän taksia tarvittaessa.

Pari vuotta sitten Kännö luopui ainakin toistaiseksi lentämisestä. Nyt Eurooppaa on vallattu junalla sekä laivalla ja matkustustapoja yhdistelemällä.

– Ulkomaille matkustaminen on mahdollista ilman lentämistä. Pidän itse asiassa enemmän junalla liikkumisesta kuin lentämisestä, mitä sitä kieltämään.

Kännön vaimo työskentelee ympäristöalalla, joten perheen hiilijalanjälki on laskettu useammallakin mittarilla.

– Ilmeisesti meillä on aika paljonkin keskiarvoa alhaisempi lukema. Vanhassa falskaavassa talossa asuminen lisää päästölukemia. Emme silti ole tästä huolissamme ja muuta keskustaan kerrostaloon. Asumistavassamme on myös hyviä puolia. Pihallamme on esimerkiksi luonnontilassa oleva alue, ekologinen lokero, jossa hyönteiset ja kasvit viihtyvät. Perhosiä on nyt enemmän.

KYSE ON KOHTUUDESTA

Kännö uskoo, että Suomessa asiat ovat vielä aika hyvin, jos vertaa globaaliin tilanteeseen. Hänen mielestään ei ole ollenkaan paha asia, jos takaraivossa sykkii ainakin pieni huono omatunto.

– Ihminen on sellainen otus, joka toimii vaikkapa ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden hyväksi vasta sitten, kun mahdollisuus toimia meni jo ohi. Mukavuudenhalumme menee usein kaiken muun edelle. Nyt ihminen vasta näpertelee näiden asioiden kanssa.

Kaikessa on Kännön mielestä kyse kohtuudesta, eikä päätään voi loputtomasti pitää piilossa. Vaikka asioita tiedostaa ja asettaa itselleen tavoitteita, vasta toiminta saa aikaan muutoksen. Kännön teoksissa, niin *Mehiläistiessä*, *Sömnössä* kuin maaliskuussa ilmestyneessä *Runoilijassakin*, maailman parantaminen ja kyltymättömyyden pohtiminen tulevat esiin hahmojen kautta.

– Olisi hölmöä elää itse täysin eri tavalla kuin puhuu. En kuitenkaan kirjoita pelkästään sanoman takia, vaan sanoma ennemminkin seuraa aihetta. Taide tarttuu nykyään aktiivisesti ympäristöte-



Heikki Kännö tuo kirjoissaan esiin huolen ympäristön kiihtyvistä muutoksesta ja tuhoutumisesta sekä kasvavasta mukavuudenhalustamme. Hänelle itselleen pienet arjen asiat, kuten takkatuli ja kehräävä kissa sylissä, tuovat laatua elämään. Kännön kolmas romaani *Runoilija* ilmestyi vastikään.

moihin, mutta ainahan niitä voisi käsitellä enemmänkin.

KEITTIÖSTÄ KOMPOSTORIIN

Yksinkertaisuuteen tähtäävä elämäntapa näkyy myös keittiössä ja ruokakomerossa. Pariskunta hankkii ruokaa harkiten, ja hävikkiä pyritään välttämään. Jätteen syntymistä yritetään ehkäistä ja kaikki mahdollinen lajitellaan.

– Vaimoni ei syö lihaa, ja itsekin olen lisännyt kasvisten syöntiä. Syömäni liha on enimmäkseen luomua. Kasvis- ja kalaruokaan siirtyminen ei ole pelkästään eettinen tai ekologinen valinta, vaan myös terveellisyteen perustuva. Ne kulkevat käsi kädessä. Ruuan laadusta ja mausta ei ole tarvinnut tinkiä, vaan syömmme hyvin ja aiempaa terveellisemmin. Itse asiassa myös aiempaa paremmin.

Kännön tavoitteena on ollut vähentää lihansyönti kymmeneen prosenttiin aiemmasta. Tässä hän on onnistunut omasta mielestään hyvin.

– Valinnat ovat mielessä ruokakaupassa, ei niitä muutoin tarvitse koko ajan ajatella. Kaupassa minua ärsyttää ylipakkaaminen, varsinkin se, että muovia on niin paljon. Toisaalta tiedän, että pakkaukset suojaavat tuotetta ja siten vähentävät hävikkiä. Mutta kaikki tarpeeton pakkausmateriaali pois!

Koska perhe kompostoi ruoantähteet ja lajittelee muut jätteet, on polttokelpoisen astian tyhjennysväli 12 viikkoa, eikä astia silloinkaan ole vielä täynnä. Oma urakkansa on se, kun hyötyjätteet viedään Hirvensalon Rinki-ekopisteeseen pyörällä. Esimerkiksi muovipakkaukset on kerätty muovisäkkiin, joka olisi Kännön mielestä kätevää heittää kokonaisuena puristimeen. Mutta säkki ei mahdu astian pienestä aukosta. Ja tämä tietysti harmittaa. ●

Heikki Kännön kysymykset LSJH:lle

1 Miksi Rinki-ekopisteiden muovinkeräysastioihin voi pudottaa vain pieniä eriä kerralla?

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n ylläpitämät Rinki-ekopisteet on tarkoitettu kotitalouksien pakkausjätteille. Rinki perustelee astioiden pieniä suuaukkoja turvallisuudella sekä sillä, että suuaukkojen koko ohjaa laittamaan astiaan oikeanlaisia jätteitä. Jos kotona on lajiteltuna suurikokoisia muovipakkauksia, jotka eivät mahdu ekopisteiden astioiden suuaukoista, voi muovipakkaukset tuoda maksutta myös LSJH:n lajitteluasemille.

2 Saadaanko mustat muovipakkaukset hyötykäyttöön?

Kaikki muovipakkauskeräykseen lajitellut mustat muovipakkaukset saadaan hyötykäyttöön. Muovilaadut tunnistetaan muovijalostamolla infrapunateknologiaan perustuvilla optisilla lajitteijoilla. Tämä teknologia kehittyy koko ajan, ja yhä suurempi osa pakkauksista saadaan kiertoon materiaalina. Se osuus, jota ei pystytä hyödyntämään materiaalina, hyödynnetään jätevoimalassa. Ne eivät mene siis hukkaan, vaan päätyvät materiaalihyötykäytön sijasta energiahyötykäyttöön, korvaamaan fossiilisia polttoaineita sähkön ja lämmön tuotannossa.

Kodin jätteiden lajittelu

Lisää

lajitteluohjeita
www.lsjh.fi/abc



LOUNAIS-SUOMEN
JÄTEHUOLTO

www.lsjh.fi • 0200 47470

KIINTEISTÖN KERÄYSASTIAAN

POLTTOKELPOINEN JÄTE

Päivittäiset kierrätyskelvottomat jätteet, kuten

- likaiset muovi- ja kartonkipakkaukset
- ruokajäte ja kasvien osat, ellei biojätettä kerätä erikseen
- hygieniatuotteet, kuten vaipat ja terveyssiteet
- kissanhiekka ja lemmikkien kuivikkeet
- siivousjätteet, kuten pölynimurin pussit
- muoviesineet, kuten ämpärit ja telut
- astiat, toimitotarvikkeet, pehmolelut ym. tavarat
- vaatteet ja kengät
- kukkamulta

Käytetään kaukolämmön ja sähkön tuotantoon.



BIOJÄTE

- ruoantähteet
- hedelmien ja vihannesten kuoret
- kahvin- ja teenporot suodatinpaperineen
- talouspaperit ja lautasliinat
- pilaantuneet elintarvikkeet
- kalanruodot ja pienet luut
- kasvinosat ja kuhtuneet kukat (ei multaa)

Valuta liemet. Pakkaa maatuvaan kääreeseen, kuten sanomalehteen tai biohajoavaan pussiin.

Ellei käytössä ole kompostoria tai biojäteastiaa, lajittele polttokelpoiseen jätteeseen.

Käytetään biokaasun ja lannoitteiden valmistukseen.



KIINTEISTÖN KERÄYSASTIAAN, RINKI-EKOPISTEeseen TAI KIERRÄTYSPISTEeseen

METALLI

- huuhdellut säilyketölkkit ja metallipurkit
- pantittomat juomatölkkit
- alumiinivuoat, -foliot ja -kannet
- metallikannet, -korikit ja -sulkimet
- vanhat kattilat ja paistinpannut
- aterimet, sakset, ruuvit, naulat ym. pienet metalliesineet
- tyhjä, paineettomat aerosolitölkkit
- tyhjä maalipurkit

Käytetään uusien metallituotteiden valmistukseen.



LASIPAKKAUKSET

Ainoastaan pakkauslasia

- lasipurkit ja -pullot

Poista korkit ja kannet, huuhtele likaiset pakkaukset.

Lajittele kaikki muut lasit, kuten rikkiäiset astiat ja ikkunalasi polttokelpoiseen jätteeseen.

Käytetään uuden pakkauksien valmistukseen.



PAPERI

- sanoma- ja aikakauslehdet
- mainosposti ja esitteet
- kirjekuoret
- kopio- ja piirustuspaperi
- tuote- ja puhelinluettelot
- pehmeäkantiset kirjat ja kirjat, joista on poistettu kovat kannet

Käytetään sanomalehtipaperin valmistukseen.



KARTONKIPAKKAUKSET

- maito- ja mehutölkkit
- kartonkiset elintarvikepakkaukset
- muro-, keksi- ja makeispaketit
- paperipussit ja -kassit
- pizzalaatikat ja munakennot
- WC- ja talouspaperirullien hylsyty
- juomien ym. monipakkaukääreet
- pahlilaatikat

Huhtelee ja valuta kuivaksi. Litistä ja pakkaa sisäkkäin.

Käytetään hylsykartongin valmistukseen.



MUOVIPAKKAUKSET

- elintarvikkeiden muoviset pakkaukset, kuten jogurttipurkit, leiviterasiat sekä leikkele-, juusto- ja valmisruokapakkaukset
- pesuaine-, shampoo- ja saippuapakkaukset
- muovipullot, -kanisterit ja -purkit - mieluiten litistettyinä
- muovikassit, -pussit ja -kääreet
- styroksipakkaukset

Ei PVC-muovia.

Lajittele rikkinäiset muoviesineet ja likaist muovi-pakkaukset polttokelpoiseen jätteeseen.

Käytetään uusiomuovituotteiden valmistuksessa ja energiana.



SÄHKÖLAITTEET

Kuluttajalaitteet maksutta

sähkölaitteiden vastaanottoihin

- kylälaitteet, hellat, pesukoneet
- televisiot, stereot, ATK-laitteet
- pienielektroniikka, kuten puhelimet, parranajokoneet ja sähkövatkaimet
- valaisimet, loisteputket, LED- ja energiansäästölamput

Materiaalit menevät kierrätykseen ja turvalliseen käsittelyyn.



SUURET ESINEET

Vie erikseen lajiteltuina

jätekeskuksiin tai lajitteluasemille

- suuret metalliesineet
- patjat ja huonekalut
- wc-istuimet ja lavuaarit

Maksut ja lajitteluohjeet:

www.lsjh.fi tai puh. 0200 47470

Kierrätyskeskukset ottavat vastaan käyttökelpoisia huonekaluja.

Materiaalit menevät kierrätykseen ja energiaksi.



POISTOTEKSTIILIT

Vastaanotetaan kotitalouksilta maksutta. Ks. vastaanottoaikat: www.lsjh.fi/poistotekstiilit.

Kuivat ja puhtaat, käyttökelvottomat vaatteet ja kodintekstiilit, kuten

- takit, housut, hameet ja paidat
- lakanat, pyyhkeet ja pöytäliinat

Ei alusvaatteita, sukkia, tynnyjä, peittoja, pehmusteita, mattoja, vöitä, laukkuja tai kenkiä eikä kosteita, homeisia, ötökkäisiä tai voimakkaan hajuisia tekstiilejä. Lajittele nämä jätteet polttokelpoiseen jätteeseen.

Pakkaa suljettuun muovipussiin.

Toimitetaan lajittelun kautta uusiokäyttöön, kierrätykseen ja energiaksi.



VAARALLINEN JÄTE

Vie vaarallisen jätteen vastaanottoon.

Kotitalouksilta maksutta 50 kiloon tai litraan saakka

- maalit, lakat, liimat, liuottimet
- öljyt, öljyiset jätteet, autojen nesteet
- kemikaalit, joilla varoitusmerkki
- akut ja paristot
- (myös niitä myyviin liikkeisiin)
- lääkkeit ja elohopeakuumemittarit (myös apteekkeihin)
- kertakäyttöiset kaasupullot (muut myyjille)
- räjähteet, asept ja ammuksia; ota yhteyttä poliisiin

Käsitellään vaarallisten jätteiden käsittelylaitoksissa.



PIHASIIVOUSJÄTTEET

Omaan kompostoriin tai erikseen lajiteltuina jätekeskuksiin tai lajitteluasemille

- risut ja oksat
- lehdet ja haravointijäte
- puhdas hiekoitushiekka

Phasiivousjätettä ei saa laittaa kodin jäteastioihin ylipainon ja rikkoutumisvaaran vuoksi. Hiekka ja märkä puutarhajäte haittaavat käsittelylaitosten toimintaa.

Maksut ja lajitteluohjeet:

www.lsjh.fi tai puh. 0200 47470

Käytetään viherrakentamisessa ja energiana.

RAKENNUSJÄTTEET

Vie erikseen lajiteltuina jätekeskuksiin tai lajitteluasemille

- puhdas, pintakäsitelty, painekyllästetty puu
- polttokelpoinen jäte
- ikkunalasit
- kipsilevy
- tiili- ja betoni-jäte
- maa-ainekset
- bitumikattotuopa
- loppujäte (ent. kaatopaikkajäte)
- asbestijäte pakattuna ja merkittynä

Maksut ja lajitteluohjeet:

www.lsjh.fi tai puh. 0200 47470

Materiaalit menevät pääosin kierrätykseen ja energiaksi.



Biojätteen lajittelu on ympäristöteko

Muovipakkauksia on kerätty vasta vähän aikaa, mutta niitä lajitellaan jo ennennäkemättömän innokkaasti. Samalla innolla olisi syytä tarttua lajittelemaan biojätettä, jota on kerätty jo pitkään. Biojäte on arvokasta raaka-ainetta, jonka ravinteita ei kannata hukata polttamalla.

Ympäristö- ja ilmastönäkökulmasta biojätteen lajittelu on erittäin tarpeellista. Biojätteen käsittelymaksu on alhaisempi kuin polttokelpoisen jätteen, joten lajittelemalla biojätteet on mahdollista säästää ympäristön lisäksi rahaa. Tästä huolimatta vain reilu puolet LSJH:n alueen asukkaista ilmoittaa lajittelevansa biojätteet aina. Tämä käy ilmi LSJH:n viime vuonna teettämästä kyselytutkimuksesta.

Esimerkiksi kerrostaloasujista vain 57 prosenttia ilmoittaa lajittelevansa biojätteet. Moni nakkaa siis banaaninkuoret ja kahvinporot polttokelpoisen jätteen astiaan, vaikka taloyhtiöstä löytyisikin biojäteastia. Alueen jätehuoltomääräysten mukaan biojäte on

kerättävä erikseen taloyhtiöissä, joissa on vähintään 10 asuntoa.

– Ilmeisesti biojätteen lajittelu koetaan muita jätteitä hankalammaksi. Tutkimukseen vastanneiden mukaan ylivoimaisesti suurin lajitteluhalukkuutta vähentävä tekijä on vaikeus. Myös puutteelliset tilat keittiössä koetaan ongelmaksi. Vain vajaa viidennes myöntää laiskuuden vähentävän lajitteluintoa, LSJH:n tutkimus- ja kehitysvastaava **Miia Jylhä** kertoo.

Seudun polttokelpoisen jätteen painosta 34 prosenttia on biojätettä, joten varaa lajittelun tehostamiseen on rutkasti. Polttolaitoksessa biojätteen ravinteet menevät hukkaan. Jylhä kannustaakin alueen asukkaita tarttumaan rohkeasti biojätteen lajitteluun ja ottamaan sen tavaksi.

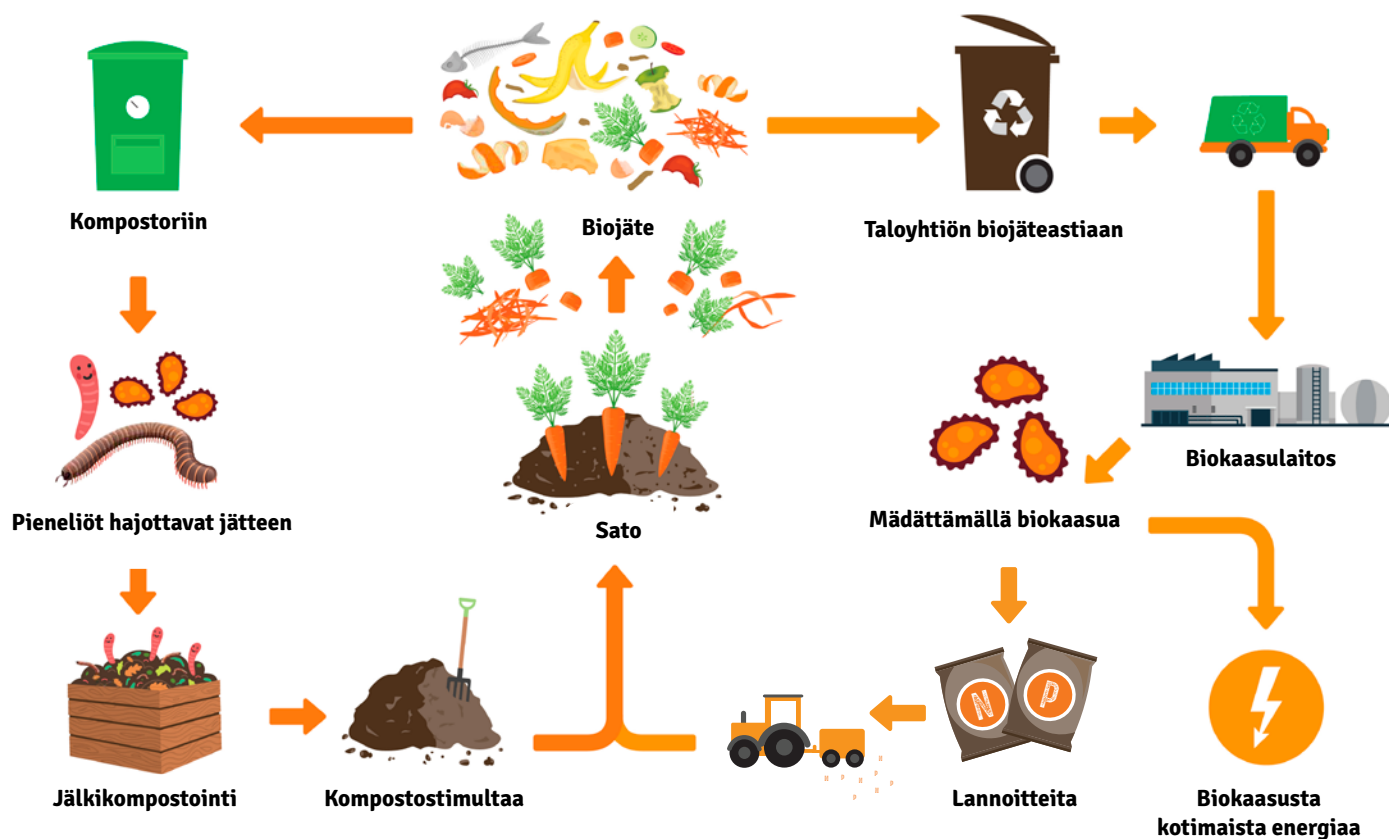
– Biojätteen kierrätyksen lisääminen on

yksi LSJH:n vuoden 2020 päätavoitteista. Nyt alueeltamme erilliskerätty biojäte määtetään biokaasulaitoksessa, mikä onkin tehokas tapa saada biojätteen energiasisältö talteen ja sen sisältämät arvokkaat ravinteet kierto. Kun biojätteen kompostoi kotikompostorissa, saa ravinnerikasta multaa omaan käyttöön, Jylhä kannustaa. ●

LSJH:n alueelta erilliskerätty biojäte käsitellään ja hyödynnetään tällä hetkellä Uudessakaupungissa Biolinja Oy:n biokaasulaitoksessa. Biojätteen käsittelijä seuraavaksi 4 vuodeksi oli vielä kilpailutettavana Huomiselle-lehden mennessä painoon huhtikuun lopussa.



Biojätteen kiertokulku



KOMPOSTOIMALLA OMASSA PIHASSA

- Säästät rahaa: polttokelpoisen jätteen astian voi tyhjentää harvemmin, jopa vain 12 viikon välein.
- Vähennät päästöjä: jätteenkuljetukset vähenevät, kun roska-auton tarvitsee vierailla pihassasi harvemmin.
- Pidät ravinteet kierrossa: saat ravinnerikasta multaa puutarhaan.

TALOYHTIÖN BIOJÄTEASTIAAN LAJITTELEMALLA

- Säästät rahaa: käsittelymaksu on alhaisempi kuin polttokelpoisen jätteen.
- Autat tuottamaan kotimaista energiaa: biojätteestä tehdään biokaasua eli uusiutuvaa energiaa.
- Pidät ravinteet kierrossa: biojätteestä valmistetaan runsaasti kasvuravinteita sisältäviä lannoitteita.

Löydät ohjeen biojätteen lajitteluun lehden keskiaukeaman lajitteluohjeesta.

Usein kysyttyä

MIKÄ ON OIKEA TAPA PAKATA BIOJÄTE?

Biojätteen pakkaamisen käytettävän kääreen pitää olla biohajoava. Suosittelemme sanomalehdestä tehtyä pussia tai muuta paperipussia. Biojätteen voi pakata myös biohajoavasta kalvosta valmistettuun biojättepussiin. Älä laita biojätettä keräysastiaan pakkaamatta. Pakkaamaton biojäte houkuttelee kärpäsiä ja aiheuttaa hajuhaittoja. Se voi vaikeuttaa myös astian tyhjentämistä.

KELPAAVATKO HOMEISET ELINTARVIKKEET BIOJÄTTEeseen?

Kyllä kelpaavat! Homeesta ei ole minkäänlaista haittaa biojäteastiassa tai biojätteen käsittelylaitoksessa eikä myöskään kompostorissa.

MIKSI LSJH:N ALUEELLA BIOJÄTEASTIAAN EI SAA LAITTAA MULTAA?

Biojätteen lajitteluohje vaihtelee hieman jätteen hyödyntämistavasta riippuen. LSJH:n alueella biojätteen joukkoon ei saa laittaa multaa, koska alueelta erilliskerätty biojäte käsitellään biokaasulaitoksessa, jossa multa haittaa laitteiston toimintaa. Jonkun toisen jäteyhtiön alueella biojäte kompostoidaan mulaksi, jolloin mullan laittaminen keräysastiaankin on sallittua. LSJH:n alueen biojäteastioissa saattaa olla kuljetusyhtiöiden valtakunnallisia lajittelutarroja, joiden mukaan multa kelpaa astiaan. Tällöin kannattaa vinkata isännöitsijää pyytämään jätteenkuljettajaa vaihtamaan biojäteastian tarra alueen jätehuoltomääräysten mukaisiksi. ●

Lisätietoja lajittelusta: www.lsjh.fi/biojate-tutuksi



Olavi ja Hanna Nelimarkka vierailivat LSJH:n osastolla Turun Rakenna & Sisusta -messuilla. Heidän kanssaan jutteli palveluneuvoja Carola Lindberg-Kujanpää.

Neuvonta auttaa, kun lajittelu askarruttaa

LSJH:n neuvonta tavoittaa vuosittain tuhansia asukkaita. Neuvonnalla halutaan motivoida asukkaita kestävään kuluttamiseen, jätteen määrän vähentämiseen ja tehokkaaseen lajitteluun.

Hanna ja Olavi Nelimarkka pysähtyivät juttelemaan neuvojan kanssa helmikuussa LSJH:n messuosastolla Turun Messukeskuksessa.

– Tulimme kysymään, minne pakkausstyroksi kuuluu lajitella. Saimme tietää, että se kuuluu muovipakkaus-tyroksiin. Styrokseja ovatkin odottaneet autotallissa oikeaa osoitetta, Hanna Nelimarkka kertoo tyytyväisenä.

Tunnollisiksi lajittelijoiksi tunnustautuville Nelimarkkoille LSJH:n messuosaston teemana ollut biojäte oli entuudestaan tuttu.

Kompostori on käytössä niin kotona kuin kesämökillä.

– Biojätettä tulee yllättävän paljon. Kun sen kompostoi, polttokelpoisen jätteen määrä vähenee huomattavasti. Jälkikompostoidun mullan käytämme lisämultana. Kompostista on lastenlasten kanssa hyvä kaivaa onkimatoja, Hanna Nelimarkka hymyilee.

NEUVONTAA YLEISÖTAPAHTUMISSA

Rakenna & Sisusta -messuille osallistuminen on LSJH:lle perinne ja yksi neuvonnan vuoden päätapahtumista. Tällä kertaa messuilla tavoitettiin miltei 1 500 kävijää.

– Messujen lisäksi me neuvojat kierrämme vuosittain useissa erilaisissa yleisötapahtumissa, esimerkiksi kesämarkkinoilla. Vuonna 2019 olimme mukana noin 30 tapahtumassa. Yleisötapahtumien lisäksi teemme paljon muutakin neuvontatyötä. Viime vuonna neuvontamme tavoitti kaikkiaan 18 000 omistajakuntiemme asukasta, LSJH:n ympäristöneuvoja Mikaela Sundqvist kertoo.

Yleisötapahtumissa LSJH:n neuvontateltalla voi päästyä kysymään lajittelusta

tai muista jätehuoltoasioista.

– Teltallamme voi osallistua arvontakyselyyn, jossa testataan leikkimielisesti jätehuoltotietoutta. Kyselyn pääasiallisena tavoitteena on jakaa ihmisille ajankohtaista tietoa jätehuollosta, Sundqvist selvittää.

MUOVIN LAJITTELU MIETITYTTÄÄ

Neuvonta nostaa esiin vuosittain eri aihekokonaisuuksia. Viime vuonna teemana oli vaaralliset jätteet, tänä vuonna painopiste on biojätteessä.

– Vaikka painotamme tiettyä teemaa, voi meiltä neuvojilta kysyä mitä tahansa jätehuollosta, ympäristöasioista ja kierrätyksestä. Tällä hetkellä monia askarruttaa edelleen muovipakkausten lajittelu ja kierrätys, Sundqvist tietää.

Neuvonta toimialueen asukkaille on omistajakuntien LSJH:lle osoittama lakisääteinen palvelutehtävä. Neuvonnalla halutaan motivoida asukkaita kestäväan kuluttamiseen, jätteen määrän vähentämiseen ja tehokkaaseen jätteiden lajitteluun niiden syntypaikalla. Neuvontaa kustannetaan asuntokohtaisella perusmaksulla. ●



Monipuolista neuvontaa

MAKSUTON NEUVONTA: LSJH:n neuvon-
jan voi pyytää vierailemaan esimerkiksi
taloyhtiön, omakotiyhdistyksen tai harras-
tusryhmän tilaisuuteen. Jäte- ja ympäris-
töasioista kerrotaan joko havainnollisesti
tekemisen ja tehtävien avulla tai perin-
teisesti luennoiden. Tilaisuus voidaan
järjestää tilaajan tiloissa tai tutustumalla
johonkin LSJH:n kohteeseen. Neuvonta
räätyäldään yhdessä tilaajan kanssa.
Neuvontatilaisuuden minimimäärä on 10
henkilöä.

ALUEEN YLEISÖTAPAHTUMAT: LSJH:n
neuvontateltta kiertää alueen tapahtu-
missa ja kesämarkkinoilla. Tapahtumat
päivitetään neuvonnan kalenteriin,
www.lsjh.fi/tapahtumakalenteri.

YMPÄRISTÖKASVATUS: Ala- ja yläkou-
lulaisille sekä opiskelijoille suunnatut
menetelmät ja oppitunnit.

VIERAILUKESKUS KAHMARI: Maksuton-
ta räätyäldöityä neuvontaa ryhmille LSJH:n
tiloissa Turussa (min. 10 hlö),
www.lsjh.fi/vierailukeskus-kahmari.

**SALON EKOVOIMALAITOKSEN VIE-
RAILUKESKUS:** Lounavoiman ekovoi-
malaitoksen yhteyteen avataan LSJH:n
vierailukeskus syksyllä 2021.

**LAINATTAVAT MATERIAALIT, KUTEN
JÄTEJENGI:** Kouluille, päiväkodeille ja
ympäristökasvattajille esim. partioon tai
kerhoihin.

KIRJALLINEN MATERIAALI: Maksutto-
mat lajitteluoppaat, esitteet ja rappulaput
(www.lsjh.fi/tilaamo), kotisivut, sosiaali-
sen median julkaisut, Huomiselle-lehti ja
LSJH:n seinäkalenteri.

24/7 APU JÄTTEIDEN LAJITTELUUN:
www.lsjh.fi/abc

Maksutonta neuvontaa voi tiedustella
asiakaspalvelustamme **0200 47470**,
asiakaspalvelu@lsjh.fi. Tutustu tarkem-
min: www.lsjh.fi/tilaa-neuvontaa.

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:

   @lounaissuomenjatehuolto

KORONATILANTEEN vuoksi LSJH:n kaikki neuvontatilaisuudet ja vierailijaryhmät on peruttu ainakin 31.5. asti. Seuraamme virallisia ohjeis-
tuksia ja tiedotamme kotisivuillamme neuvonnan jatkumisesta. Neuvontaa saa päivittäin puhelimitse ja sähköpostilla asiakaspalvelustamme.

MITÄ KUULUU?

KUVA PEKKA LINTUSAARI



Ympäristöneuvoja **Lotta Salminen** nauttii
työssään ihmisten tapaamisesta ja tiedon
jakamisesta.

1 KUKA OLET JA MITÄ TEET LSJH:SSA?

Olen ympäristöneuvoja Lotta Salminen. Olen tehnyt neuvon-
tatyötä LSJH:ssa jo neljän vuoden ajan. Kehitän ja muovaan
neuvontamenetelmiämme ja sisältöjä ympäristökasvatuksen nä-
kökulmasta sekä päivitän uusimman tiedon neuvontamateriaa-
leihimme. Huolehdin neuvontamme resursseista sekä organisoin
vuosittaiset ala- ja yläkoulujen ympäristökasvatuskokonaisuudet.
Tapaan neuvontatilaisuuksissa eri kohderyhmiä, joiden kanssa
pohdimme muun muassa luonnonvarojen kulutusta, lajitellun
jätteen matkaa tai sitä, miksi me päihitämme robotin materiaali-
tunnistuksessa menen tullen. LSJH:ssa on lisäksi kaksi muuta
ympäristöneuvojaa sekä muutama ostopalvelutyöntekijä.

2 MIKÄ NEUVONTATYÖSSÄ ON PARASTA?

Se on parasta, että saan olla suoraan tekemisissä asukka-
iden kanssa ja auttaa heitä ymmärtämään ympäristöarvojen
kokonaisuuden, jota lajittelukin sivuaa. On hienoa saada jakaa
päivitettyä tietoa ja kertoa esimerkiksi, miksi kartonkinen pakka-
us on luonnonvaranäkökulmasta parempi ympäristöllemme kuin
vastaava metallinen. Hyvin kerrottu perustelu ja kokonaiskuvan
avaaminen kuulijalle saa kiitosta, ja ymmärrys asiaan lisääntyy.
Ymmärrys lisää motivaatiota, mikä taas johtaa toimintatapojen
muuttamiseen ja toivottavasti pitkällä aikavälillä jätteen määrän
vähentämiseen.

3 MITÄ ERITYISESTI HALUTAAN TIEDÄÄ LAJITTELUSTA?

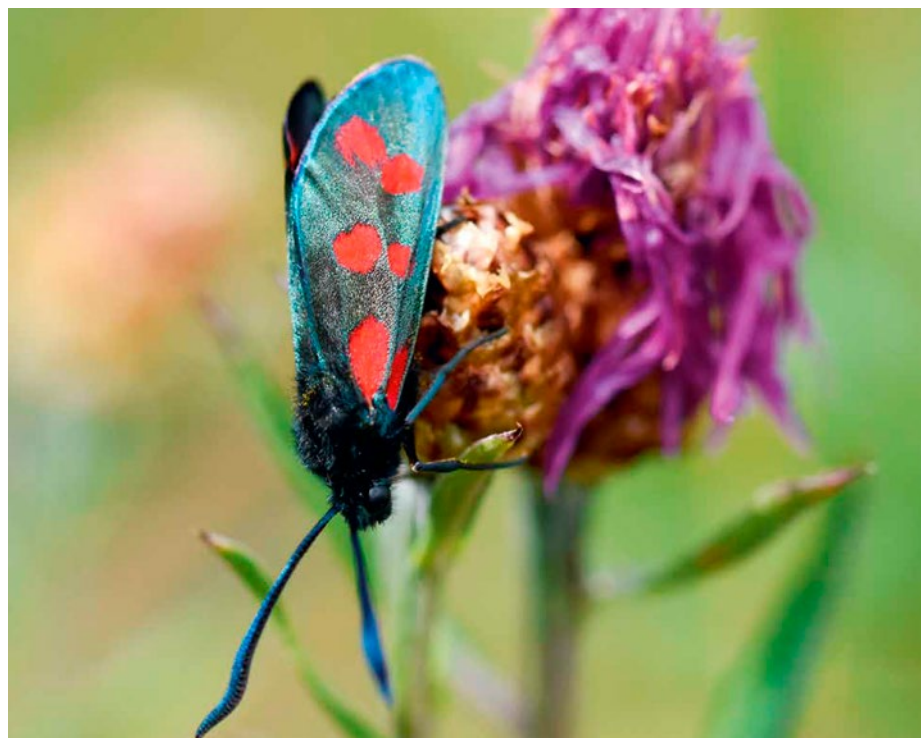
Muovipakkausten keräys kiinnostaa edelleen kovasti, ja asuk-
kaat haluavat tietää, kuinka hyvin pakkaukset pitää puh-
distaa tai saako mustan muovipakkauksen laittaa keräykseen.
Monesti kysellään myös siitä, mitä lajitelluille jätteille tapahtuu
ja millaisia uusia tuotteita uusiomateriaaleista voi valmistaa.
Uskoisin, että asukkaat kyselevät jatkossa myös poistotekstiilien
lajittelusta, koska sillä saralla on nyt tapahtumassa isoja asioita
ja aihe on ollut esillä mediassa.

4 MINKÄLAISIA TAPAHTUMIA ON TULOSSA?

Tässä vaiheessa kevättä emme vielä tiedä, voidaanko tälle
kesälle suunniteltuja neuvontatilaisuuksia koronaviruksen
takia järjestää. Kerromme tapahtumista kotisivuillamme.

5 MILLAINEN LAJITTELIJA ITSE OLET?

Asumme kerrostalossa, jossa minun on helppo olla pikku-
tarkka lajittelija. Meillä on jokaiselle jätelajille oma astiansa.
Olen kestotuotteiden puolestapuhuja ja yritän keksiä tavaroille
ja materiaaleille uutta käyttöä. Esimerkiksi meillä ei ole vuosien
käytetty talouspaperia, vaan kestopappia, jotka voi pestä. Kun
vanhat käyttökelpottomat t-paidat leikkaa kuteiksi, voi niistä vir-
kata vaikka pannunalusia. ●



Terhi Hirvikoski kuvasi maitepunatäplän Turussa. "Sain kuvattua syanidipitoista nestettä erittävän tyylikkään perhosen, joka on painottunut levinneisyydeltään Lounais-Suomeen." Kuva LSJH:n vuoden 2020 kalenterista.

Osallistu kuvakilpailuun!

LSJH jakaa joulukuussa toimialueensa kaikkiin kotitalouksiin vuoden 2021 seinäkalenterin. Kalenterin kuvat valitaan LSJH:n valokuvakilpailuun lähetetyistä otoksista. Tänä vuonna kilpailun teemana on vesi. Kalenterissa julkaistujen kuvien ottajat palauttavat Ticketmasterin 100 euron lahjakortilla. Kilpailuun voivat osallistua LSJH:n alueen vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat. Kuvan

tulee olla LSJH:n toimialueelta. Lähetäthän enintään 3 kuvaa/osallistuja.

Kilpailu päättyy **31.8.2020**, ja voittajat selviävät syyskuun loppuun mennessä. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

Katso tarkemmat osallistumisohjeet ja kuvien tekniset vaatimukset osoitteesta www.lsjh.fi/valokuvakilpailu. ●

Seuraa meitä somessa!

LSJH:N sosiaalisen median kanavilla jaetaan ajankohtaista tietoa lajittelusta, kierrätyksestä ja kiertotaloudesta. Seuraamalla meitä somessa saat vinkkejä jätteen synnyn ehkäisyyn, jätteiden lajitteluun ja kestävämpään elämäntapaan sekä tuoreita näkökulmia kiertotalouteen. ●



@lounaissuomenjatehuolto

Lajitteluapua 24/7

KUN lajittelu askarruttaa, naputtelee itsesi LSJH:n Jätteiden ABC:hen: www.lsjh.fi/abc ●

Vaihda e-laskuun!

E-lasku on ympäristöystävällinen vaihtoehto paperilaskulle. Voit tilata jätelaskusi kätevästi e-laskuina omassa verkkopankissasi tai ottamalla yhteyttä pankkiisi. ●

Muutoksia LSJH:n kalenterin tietoihin

LSJH jakoi joulukuussa 2019 kaikkiin alueen talouksiin seinäkalenterin, johon on merkitty muun muassa kiertävien keräysten aikataulut. Vallitsevasta koronavirusepidemiatilanteesta johtuen osa kalenteriin merkityistä tiedoista ei ole ajantasaisia.

KALENTERIMERKINNÖISTÄ POIKETEN:

- Kiertävät keräykset on peruttu ainakin juhannukseen saakka.
- Helatorstain jälkeisenä perjantaina 22.5. palvelemme normaalisti, kaikki lajitteluasemat eivät ole avoinna.
- Kaikki neuvontatilaisuudet on peruttu ainakin 31.5. saakka.
- Jätteiden yötä ei järjestetä Topinojalla 3.6.

Seuraamme tilanteen kehittymistä ja tiedotamme muutoksista kotisivuillamme. Tarkista ajankohtaiset tiedot osoitteesta:

www.lsjh.fi/korona. ●

Asemien viikonloppuaukioloja lisätty

TURUN Topinojan, Salon Korvenmäen, Raision Isosuon ja Paraisten Rauhalan lajitteluasemien kesäsesongin kuukausittaista arkilauantaiaukioloaika on pidentetty edellisiin vuosiin verrattuna. Lisäksi Topinojan ja Korvenmäen lajitteluasemat palvelevat asukkaita vilkkaimpina kuukausina huhti-toukokuussa ja syys-lokakuussa jokaisena arkilauantaina.

Kemiönsaaren lajitteluasemalla kokeillaan kesällä sunnuntiaukioloa mökkiläisten palvelujen parantamiseksi. Lajitteluasema on auki heinä-elokuussa sunnuntaisin klo 14–18.

Korvenmäen, Auranmaan ja Paimion lajitteluasemien aukiolot muuttuivat vuoden alussa. Korvenmäki palvelee nyt joka arkipäivä klo 7–19. Auranmaan lajitteluasema palvelee tiistaisin ja torstaisin klo 11–18 ja Paimion asema maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 11–18.

Asemien aukioloaikoja laajennettiin asukkailla tulleiden toiveiden pohjalta.

Kaikkien asemien aukioloajat löytyvät lehden takakannesta. Vallitsevan tilanteen vuoksi muutokset ovat mahdollisia. ●



HUOM!

Koronavirusepidemian vuoksi LSJH:n kiertävät keräykset on peruttu ainakin juhannukseen saakka. Seuraamme tilannetta ja tiedotamme kotisivuillamme keräysten jatkumisesta.

LSJH:n kiertävät keräykset

LSJH palvelee asukkaita 12 kiinteän vastaanottopaikan lisäksi alueen kiertävissä keräyksissä. Kiertävien keräysten aikataulut löydät LSJH:n vuoden 2020 seinäkalenterista sekä kotisivuiltamme.

LIIKKUVA LAJITTELUASEMA SIIRA

Siira vastaanottaa asbestia lukuun ottamatta samoja jätteitä kuin lajitteluasemat. Siiraan voi tuoda jätteitä henkilö- ja pakettiautolla sekä henkilöauton peräkärrykuormina. Vastaanottomaksut ovat samat kuin kiinteillä lajitteluasemilla.

Lisätiedot ja aikataulut:
www.lsjh.fi/siira-auto

POP UP -LAJITTELUASEMA

Pop up -lajitteluasemalla otetaan asukkailta vastaan pieniä määriä jätteitä. Keräykseen voi tuoda maksutta käsissä kannettavan määrän kotitalouksien vaarallisia jätteitä (pakkaa ja merkitse huolellisesti), poistotekstiiliä (suljettuun muovipussiin tai jätessäkkiin pakattuna), pienenäköelektroniikkaa, loisteputkia ja energiansäästölamppuja sekä paristoja ja akkuja. Suuremmat määrät on vietävä lajitteluasemalle tai muihin vastaanottopaikkoihin, joissa ne vastaanotetaan maksutta.

Lisätiedot ja aikataulut:
www.lsjh.fi/pop-up-lajitteluasema

SAARISTON ROMUNKERÄYS

LSJH järjestää saaristossa kesäisin romunkeräyksen yhteistyössä Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa. Keräyksessä otetaan kotitalouksilta maksutta vastaan vaarallisia jätteitä, sähkölaitteita ja metalliromua. Ennakkoilmoituksella vastaanotetaan myös autonromuja. Keräykseen voi tuoda myös rakennus- ja siivousjätettä LSJH:lta etukäteen ostettuun suursäkkiin pakattuna. Säkin voi ostaa keräyksen aikana myös M/S Roopelta.

Lisätiedot ja aikataulu:
www.lsjh.fi/saariston-romunkeräys

Tunnista ja lajittele vaarallinen jäte

VAARALLINEN jäte on jätettä, joka voi aiheuttaa pieninäkin määrinä vaaraa terveydelle ja ympäristölle. Tällaisia ovat esimerkiksi maalit, liuottimet, öljyt, varoitusmerkillä varustetut kemikaalit, lääkkeet, akut ja paristot. Vaarallisia jätteitä ei saa laittaa tavalliseen jäteastiaan, eikä kaataa maahan tai viemäriin. Yhdessä saamme varmistettua, että vaaralliset jätteet päätyvät asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn!

TOIMI NÄIN

- Vaarallisen jätteen tunnistaa varoitusmerkeistä. Jos merkintä puuttuu ja epäilet tuotetta vaaralliseksi jätteeksi, vie se vaarallisen jätteen keräykseen.
- Pakkaa jäte alkuperäiseen pakkaukseen tai merkitse selvästi, mitä pakkauksessa on.
- Tulipaloriskin välttämiseksi teippaa paristojen ja akkujen virtanavat heti, kun poistat ne käytöstä.
- Älä sekoita vaarallisia jätteitä keskenään.
- Turvallisuussyistä älä säilytä jätteitä pitkään kotona.



VÄHENNÄ!

Vaarallisten jätteiden määrää voi vähentää arjen valinnoilla, kuten suosimalla ekologisia puhdistusaineita ja ostamalla lääkkeitä vain pienen määrän kerrallaan. Maalin menekki kannattaa laskea etukäteen.

Vaarallisen jätteen vastaanottopaikat

Vaarallisten jätteiden vastaanotto on kotitalouksille maksutonta, kun tuo kerralla max. 50 kg/littraa. Suurempia erä otetaan hinnaston mukaan vastaan vain lajitteluasemilla.

LSJH:N LAJITTELUASEMAT

- Yhteystiedot lehden takakannessa.

MUUT VASTAANOTTOPAIKAT

Eivät ota vastaan lääkkeitä, sammuttimia tai kaasupulloja.

- **Turun Ekotori**
Rieskalähteen tie 74, Turku
turunekotori.fi
- **Akseli Kiinteistöpalvelut Oy**
Karvataskunkatu 3, Turku
www.akseli.fi
- **Tramel Oy Kaarina**
Asianajajakatu 2-4, Kaarina
www.tramel.info
- **Kierrätyskeskus Kisällä**
Teollisuuskatu 2 A, Lieto
www.lieto.fi/kierratyskeskus
- **Raision Ekote**
Louhimontie 4, Raisio
ekote.fi

LSJH:N KIERTÄVÄT KERÄYKSET

- Pop up -lajitteluasema
- Pyörillä liikkuva lajitteluasema Siira
- Saariston romunkeräys

MUISTATHAN, että kodin lääkejätteet voit palauttaa maksutta myös apteekkiin, josta LSJH noutaa ne ja toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn. Paristot, pienet akut ja loisteputket sekä LED- ja energiansäästölamput voit palauttaa myös niitä myyviin kauppoihin. Myös täytettävät kaasupullot voi palauttaa myyjille. Hätäraketit ja ilotulitteet palautetaan myyjille. Muiden räjähteiden ja ammusten kanssa ota yhteys poliisiin.

HUOM! Tarkistathan vastaanottopaikkojen aukioloajat aina ennen asiointia.

JULKINEN TIEDOTE,
JAETAAN KAIKKIIN JAKELUPISTEISIIN.

OFFENTLIGT MEDDELANDE,
DELAS UT TILL ALLA UTDELINGSPLATSER.

Information about waste
disposal in English:
www.lsjh.fi/en



Posti Green

Lounais-Suomen Jätehuolto (LSJH)

Turun toimisto: Kuormakatu 17, 20380 Turku

Salon toimisto: Helsingintie 541, 24100 Salo

Asiakaspalvelu 0200 47470 ma–pe 9–15 (pvm/mpm)

asiakaspalvelu@lsjh.fi, www.lsjh.fi



LOUNAISSUOMEN
JÄTEHUOLTO



@lounaissuomenjatehuolto

LSJH:N LAJITTELUASEMAT PALVELEVAT VUODEN YMPÄRI

Topinojan jätekeskuksen lajitteluasema

Pitkäsaarenkatu 7, Turku

Puh. 020 728 2130

Ma–pe klo 6.30–21. Lisäksi huhti–touko-
kuussa ja syys–lokakuussa arkilauantaisin
klo 9–16.30 sekä kesä–elokuussa joka kuu-
kauden viimeinen arkilauantai klo 9–16.30.

Korvenmäen jätekeskuksen lajitteluasema

Helsingintie 541, Salo

Puh. 02 727 6803

Ma–pe klo 7–19. Lisäksi huhti–toukokuussa
ja syys–lokakuussa arkilauantaisin
klo 9–16.30 sekä kesä–elokuussa joka kuu-
kauden viimeinen arkilauantai klo 9–16.30.

Isosuon jätekeskuksen lajitteluasema

Isosuontie 137, Raisio

Puh. 020 728 2150

Ma klo 11.30–19, ti–pe klo 9.30–17. Lisäksi
huhti–lokakuussa joka kuukauden ensim-
mäinen arkilauantai klo 9–16.30.

Rauhalan jätekeskuksen lajitteluasema

Sydmontie 173, Parainen

Puh. 020 728 2160

Ma klo 11.30–19, ti–pe klo 9.30–17. Lisäksi
huhti–lokakuussa joka kuukauden ensim-
mäinen arkilauantai klo 9–16.30.

Auranmaan lajitteluasema

Aurantie 518, Aura (Tarvasjoki)

Puh. 020 728 2190

Ti ja to klo 11–18. Lisäksi huhti–lokakuussa

joka kuukauden ensimmäinen arkilauantai
klo 10–15.

Houtskarin lajitteluasema

Näsbyntie 86, Houtskari

Puh. 0200 47470

Huhti–lokakuussa to klo 15–16.45 sekä
joka kuukauden viimeinen arkilauantai klo
9.45–12.45. Marras–maaliskuussa joka kuu-
kauden viimeinen arkilauantai klo 15–16.45.

Kemiönsaaren lajitteluasema

Storkärrintie 99, Genböle

Puh. 0200 47470

To klo 13–18. Lisäksi huhti–lokakuussa
ti klo 10–15 sekä joka kuukauden viimeinen
arkilauantai klo 10–15 ja heinä–elokuussa
su klo 14–18.

Korppoon lajitteluasema

Strömmantie 12, Korppoo

Puh. 0200 47470

Ke klo 14.30–18. Lisäksi huhti–lokakuussa
pe klo 10–13 ja joka kuukauden ensimmäi-
nen arkilauantai klo 10–13.

Paimion lajitteluasema

Muurassuontie 4, Rivonmäki

Puh. 0200 47470

Ma ja ke klo 11–18. Lisäksi huhti–lokakuus-
sa pe klo 8–15 ja joka kuukauden ensimmäi-
nen arkilauantai klo 10–15.

Perniön lajitteluasema

Katajarannantie 7, Perniö

(jätevedenpuhdistamo)

Puh. 0200 47470

Ke klo 13–18. Lisäksi huhti–lokakuussa joka
kuukauden ensimmäinen arkilauantai
klo 10–15.

Yläneen lajitteluasema

Oripääntie 169, Pöytyä

Puh. 040 515 6199

To klo 14–19. Lisäksi huhti–lokakuussa joka
kuukauden ensimmäinen arkilauantai
klo 10–15.

Mörttilän lajitteluasema, Utö

Aukioloajat Utön kaupan ilmoitustaululla.

Pyörillä liikkuva lajitteluasema **Siira** ja

Pop up -lajitteluasema. Aikataulut osoit-
teissa www.lsjh.fi sekä LSJH:n kalenterissa
2020.

Tietoa maksuista: www.lsjh.fi/hinnat.

Kaikki vastaanottopaikat:

www.kierrätyks.info

MUUT SÄHKÖLAITTEIDEN VASTAANOTTOAIKAT

LSJH:n sopimuskumppanit:

- Kierrätyskeskus Käsäli, Lieto
 - Turun Ekotori, Rieskalähteentie 74
 - Akseli Kiinteistöpalvelut Oy, Turku
- Katso yhteystiedot sivulta 15.

Sähkölaitteita vastaanottavat myös monet
kierrätyskeskukset ja suuremmat myymälät.

Kuluttajalaitteet vastaanotetaan maksutta.

Suomenkielinen lehti jaetaan julkisena tiedotteena kaikkiin kotitalouksiin ja ruotsinkielinen lehti osoitteellisesti ruotsinkielisiin talouksiin.

Kemiönsaarella ja Paraisilla jaetaan kaksikielinen lehti julkisena tiedotteena. Osoitetietojen lähde: Digi- ja väestötietovirasto, PL 123, 00531 HELSINKI.

Tietojen tekninen toimitus: Posti Oy, PL 7, 00011 POSTI. Kesäasukasjakelussa osoitetietojen lähteenä myös LSJH:n asiakasrekisteri.

HUOMISELLE 2020 Lehteä voi tilata numerosta 0200 47470 (pvm/mpm) ja asiakaspalvelu@lsjh.fi.

FÖR MORGONDAGEN 2020 Tidningen kan beställas på tfn 0200 47470 (lna/msa) och kundtjänst@lsjh.fi.

JULKAISIJA Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH), Kuormakatu 17, 20380 TURKU

puhelin 0200 47470, asiakaspalvelu@lsjh.fi, www.lsjh.fi

PÄÄTOIMITTAJA Sanne-Mari Laaksonen **TOIMITUS** LSJH ja OSG Viestintä

TAITTO OSG Viestintä, www.osgviestinta.fi ja LSJH **KANSIKUVA** Timo Jakonen

PAINOS: suomi 239 600 kpl ruotsi 8 400 kpl **kaksikielinen** 25 100 kpl

PAINO PunaMusta Oy **ISSN-L** 2243-0881 ISSN 2243-0881 (Painettu) ISSN 2243-089X (Verkkojulkaisu)

Lehti on painettu PEFC-ympäristömerkitylle paperille. Tuotteen valmistuksen hiilidioksidipäästö on noin
0,05 kg CO₂-ekv./tuote eli yhtä lehteä kohden, josta paperin valmistuksen osuus on 62 %.



ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001



4041-0619
Painotuote